

Paragraaf Impact coronacrisis

Impact coronacrisis op budgetten

De coronacrisis heeft veel impact op de samenleving en ook op de werkzaamheden van de gemeente. Ook in financiële zin raakt de crisis de gemeente. Bij de Voorjaarsnota 2020 zijn reeds een aantal budgetten aangepast: extra kosten voor afvalverwerking, extra inkoop van pagina's in de IJssel & Lekstreek en het verwerken van de Tijdelijks Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers. Bij de Voorjaarsnota 2020 hebben we tevens toegezegd dat er een tussentijds overzicht gemaakt zal worden bij de Begroting 2021.

In het onderstaande overzicht is de impact op de budgetten toegelicht, ook voor het jaar 2020. Veel budgetten staan nog niet stil, omdat de coronacrisis nog doorgaat. Naar verwachting zal een deel van deze budgetten gemuteerd worden in de Najaarsnota 2020. Veel budgetten worden in het jaar 2020 geraakt en kunnen dus niet in deze Begroting 2021 gemuteerd worden.

Om de impact van de coronacrisis als geheel inzichtelijk te maken, hebben we ervoor gekozen om een tijdelijke paragraaf hiervoor op te richten.

Tussentijds overzicht impact corona op budgetten (alles 2020), per datum 24-9-2020:

Nr.	Taakveld	Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo
1	0.2	Minder baten reisdocumenten, verlopen rijbewijs blijft nog 7 mnd. geldig		N120	N120
2	0.4.	Extra inkoop IJssel&Lekstreek N 36, dekking uit post onvoorzien V 33	N3		N3
3	0.4.	Extra kosten gemeentehuis en gemeentewerf (incl. ICT)	pm		
4	0.5.	Minder dividenden Irado en BNG		N229	N229
5	0.7.	Financiële compensatie Rijksoverheid via gemeentefonds		V1.955	V1.955
6	0.8.	Aanvullende dotatie voorziening dubieuze debiteuren	pm		
7	div.	Vastgoed: huurderwing en minder inkomsten horeca	pm		
8	1.1.	Veiligheidsregio risico niet kunnen declareren € 8,4 mln noodziekenhuis	pm		
9	1.2.	Extra kosten Handhaving	N50		N50
10	2.1.	Vertraging projecten IBOR	pm		
11	3.1.	Risico inkomsten commerciële contracten		pm	
12	3.3.	Minder inkomsten marktgelden		N23	N23
13	3.4.	Minder inkomsten logiesbelasting		N28	N28
14	5.1.	Risico's Sportief Capelle B.V. *	N29		
15	5.3.	Risico liquiditeitsproblemen Isala Theater	N175		
16	5.	Noodsteun provincie Zuid-Holland voor culturele sector		pm	
17	5.6.	Extra kosten bibliotheek	N24		N24
18	6.1.	Risico's Stichting Welzijn Capelle	N70		
19	6.3.	Toename bijstandsbestand (in principe compensatie met BUIG)	pm	pm	
20	6.3.	TOZO-uitkering zelfstandigen	N6.323	V6.323	N0
21	6.4.	Extra kosten Promen	N281		N281
22	6.5.	Extra kosten Stichting Capelle Werkt	N60		N60
23	6.6.	Wmo: moeizamer organiseren zorg en tegemoetkomingen aanbieders	pm		
24	6.71.	Extra kosten GR Jeugdhulp	N592		N592
25	6.71.	Extra kosten CJG	N122		N122
26	7.1.	Extra kosten GGD, mogelijk rechtstreekse compensatie Rijk	pm		
27	7.2.	Riolering meer verstoppingen door doorspoelen mondkapjes	pm		
28	7.3.	Meer kosten afvalinzameling (waarvan N 122 reeds in VJN 2020)	N202		N202
29	div.	Diverse subsidieregelingen	pm		
30	div.	Mogelijk meer accountantskosten	pm		
Totaal			N7.931	V7.878	N53

*) Naar verwachting wordt er hiernaast voor 245 compensatie gevraagd bij het Rijk via de SPUK regeling.

Toelichting op de tabel

1. Minder baten reisdocumenten, een verlopen rijbewijs blijft nog 7 maanden geldig

De corona crisis en de daaruit voortvloeiende maatregelen heeft een negatief effect op o.a. de leges reisdocumenten en rijbewijzen voor 2020. De trend is dat er minder reisdocumenten aangevraagd worden omdat de mogelijkheden tot reizen minimaal zijn. Vanwege onder ander de beperkte capaciteit bij CBR en de beperkte mogelijkheden om een afspraak te maken voor vernieuwing rijbewijzen heeft het RDW besloten dat een rijbewijs wat verloopt in de periode van 1 februari 2020 tot en met 31 augustus 2020, 7 maanden langer geldig blijft. Dit heeft als gevolg dat er in 2020 minder rijbewijzen afgegeven worden. Vooralsnog is de verwachte financiële impact N 120.

2. Extra inkoop IJssel & Lekstreek N 36, dekking uit post onvoorzien V 33

Voor de IJssel & Lekstreek is extra advertentieruimte ingekocht. In de Voorjaarsnota 2020 is voor N 36 budget ingekocht. De post onvoorzien van V 33 is hiervoor ingezet.

3. Extra kosten voor het gemeentehuis en de gemeentewerf (incl. ICT)

Vanaf maart 2020 wordt er grotendeels thuisgewerkt en dit wordt vanaf september gecontinueerd. Voor de facilitaire diensten zien we de volgende effecten: toename schoonmaakkosten om het kantoor schoon te houden conform coronamaatregelen; toename kosten digitale middelen voor thuiswerken; toename kosten beschermingsmiddelen; minder kosten voor consumpties op de werkplek (koffie en thee) en vergaderservices. Om thuiswerken te faciliteren, zijn er ook meer ICT voorzieningen nodig geweest. Voor langere tijd thuiswerken leidt ook tot een veranderende informatiebehoefte bij afdelingen. Een omgeving om bijvoorbeeld digitaal samen te werken en daarmee ook gelijk alle documenten op een goede manier op te slaan is hierbij essentieel. Verder is het verlenen van inzage in het bouwarchief en het gewone archief door de coronamaatregelen verschoven naar volledig digitale dienstverlening, wat hogere kosten met zich meebrengt.

4. Minder dividenden Irado en BNG

De Bank Nederlandse Gemeenten volgt het advies van de Europese Centrale Bank op en keert voorlopig geen dividend over boekjaar 2019 uit. Dit is een nadeel van N 9 voor ons. Ook Irado heeft voorgesteld om minder dividend uit te keren, namelijk V 110 in plaats van V 330. Voor ons betekent dit een nadeel van N 220. Totaal nadeel dividenden N 229.

5. Financiële compensatie van Rijksoverheid via gemeentefonds

Op Prinsjesdag is duidelijk geworden welke compensatie gemeenten krijgen. Het gaat om deze bedragen, met een totaal van V 1.955 in 2022 en V 646 in 2021.

- 1 Lokale culturele voorzieningen deel 1 V 208
- 2 Inhaalzorg en meerkosten Jeugdzorg V 153
- 3 Inhaalzorg en meerkosten WMO 2015 V 47
- 4 Minder toeristen- en parkeerbelasting V 17
- 5 Voorschoolse voorziening peuters V 32
- 6 Participatie / sociale werkbedrijven < 1 juni V 281
- 7 Opschalingskorting 2 jaar verwijderen V 283 (en V 646 in 2021)
- 8 Buurt- en dorpshuizen V 76
- 9 Vrijwilligersorganisaties jeugd V 28
- 10 Toezicht en handhaving V 187
- 11 Marktgelden, precario, evenementenleges V 21
- 12 Noodopvang kinderen cruciaal beroep V 88
- 13 Eigen bijdrage Wmo V 75
- 14 Coronaproof organiseren verkiezingen V 99
- 15 Lokale culturele voorzieningen deel 2 V 204
- 16 Participatie / sociale werkbedrijven > 1 juni V 156
- 17 Reservering inkomstenderving € 100 mln PM

6. Aanvullende dotatie voorziening dubieuze debiteuren

Sommige bedrijven of particulieren worden economisch hard geraakt door de coronacrisis. Hierdoor kunnen zij misschien niet meer voldoen aan hun verplichtingen aan de gemeente, waardoor wij de openstaande debiteurenposten als oninbaar moeten boeken. Bij de Najaarsnota 2020 maken wij hiervoor een inschatting.

7. Vastgoed: huurderiving en minder inkomsten horeca

Vooralsnog beperkt het financiële nadeel als gevolg van de coronacrisis over 2020 zich tot het wijkcentrum. Voor het overig gemeentelijk vastgoed was in 2020 geen sprake van huurderiving.

Afhankelijk van de doorlooptijd en de zwaarte van de maatregelen blijft het risico van huurderving en minder horeca inkomsten (wijkcentra) wel aanwezig.

8. Veiligheidsregio risico niet kunnen declareren € 8,4 mln voor o.a. noodziekenhuis

Op 1 september ontvingen we een kostenoverzicht van de Veiligheidsregio voor de in coronatijd gemaakte kosten. De totale kosten tot nu toe zijn N 12.194. De Veiligheidsregio is bezig met het declareren van de kosten aan het ministerie van VWS. De grootste kostenpost van N 7.813 betreft de inrichting van het tijdelijk ziekenhuis in Rotterdam Ahoy, waar uiteindelijk geen gebruik van gemaakt is. Ook is er voor N 629 hotelruimte ingekocht bij Van der Valk. Voor deze twee posten is er onzekerheid of de declaratie gehonoreerd wordt door VWS. De Veiligheidsregio heeft eerder geprobeerd deze kosten te declareren bij de zorgverzekeraars, maar dat is niet gelukt. Als declaratie bij VWS ook niet lukt, moeten gemeenten betalen. Ons Capelse aandeel van de totaal € 8,4 miljoen (Ahoy + Van der Valk) is waarschijnlijk een bedrag van ongeveer N 450.

9. Extra kosten handhaving

Het uitvoeren van de noodverordening heeft veel inzet gevraagd van onze handhavers. We hebben tot nu toe voor N 50 meer kosten moeten maken. We verwachten de Najaarsnota 2020 een beter beeld te hebben.

10. Vertraging projecten IBOR

Een aantal projecten loopt vertraging op. Dit komt onder andere doordat de werkvoorbereiding lastiger is door het thuiswerken en doordat de bewonersparticipatie lastiger is als er geen fysieke bewonersavonden georganiseerd mogen worden. Hier komen we op terug in de Najaarsnota 2020.

11. Risico inkomsten commerciële contracten

Er wordt minder reclame gemaakt in de openbare ruimte, waardoor de reclame leveranciers mogelijk niet aan hun verplichtingen aan ons kunnen voldoen.

12. Minder inkomsten marktgelden

Door tijdelijke sluiting zijn er minder inkomsten. Inschatting op dit moment: V 42 realisatie tegenover V 65 budget, oftewel een nadeel van N 23.

13. Minder inkomsten logiesbelasting

Er vinden minder overnachtingen plaats in hotels en andere gelegenheden. De begrote jaarlijkse inkomsten zijn V 70. Een aanzienlijke vermindering van opbrengsten is heel reëel, op dit moment wordt N 28 geschat. Voor de Najaarsnota 2020 zal dit verder in kaart worden gebracht. Onzeker is of de overnachtingen in 2021 weer op het oude niveau zullen komen.

14. Risico's Sportief Capelle B.V.

Er zijn extra kosten van N 29 gemaakt, zoals voor beschermingsmiddelen. Ook is er huur van verenigingen kwijtgescholden (N 245). Het ziet ernaar uit dat er voor dat laatste een beroep gedaan kan worden op de Specifieke Uitkering Sport die in de maak is.

15. Extra kosten Isala Theater

De culturele sector en daarmee ook het Isala Theater is hard geraakt door verminderde bezoekersaantallen. Op dit moment (informatie begin september) lijkt het erop dat het theater niet in liquiditeitsproblemen komt, o.a. doordat het theater kosten terugdringt en het gebruik maakt van steun van het Rijk (NOW 1 en 2). We houden een vinger aan de pols en ontvangen elk kwartaal een liquiditeitsprognose. Op dit moment is de prognose dat er een tekort van N 175 ontstaat. Ook is er een aanvraag bij de provincie gedaan voor noodsteun.

16. Noodsteun provincie Zuid-Holland voor culturele sector

De provincie heeft noodsteun ter beschikbaar gesteld voor de culturele sector. Gemeenten kunnen hiervoor een aanvraag indienen. We hebben een aanvraag ingediend voor het Isala Theater.

17. Extra kosten bibliotheek

De bibliotheek prognosticeert N 24 aan coronagerelateerde kosten.

18. Extra kosten Stichting Welzijn Capelle

SWC prognosticeert N 70 aan coronagerelateerde kosten.

19. Toename bijstandsbestand (in principe gecompenseerd met BUIG-uitkering)

Als gevolg van de coronacrisis loopt het bijstandsbestand op. Er wordt een stijging van het aantal bijstandsgerechtigden verwacht, hoewel nog niet duidelijk is welke omvang deze zal hebben. Afhankelijk van het rijksbudget is het de vraag of we uit zullen komen met het beschikbare BUIG-budget.

20. TOZO-uitkering zelfstandigen

De Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers (Tozo) voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud als het inkomen door de coronacrisis tot onder het sociaal minimum daalt. En in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen als gevolg van de coronacrisis op te vangen. Gemeenten worden volledig financieel gecompenseerd voor de uitkeringskosten en uitvoeringskosten in het kader van de Tozo. Gemeenten ontvingen de benodigde middelen via een nieuwe specifieke uitkering. De regeling is momenteel verlengd tot 1 juli 2021 (Tozo 3).

21. Extra kosten Promen

Als gevolg van de coronacrisis verwacht Promen voor 2020 een negatief resultaat door inkomstenderving, inzet van extra vervoersmiddelen en het coronaproof inrichten van de werkomgeving. Daarnaast dienen noodzakelijke aanpassingen te worden gedaan in de luchtbehandelingssystemen van zowel de locatie Gouda als Capelle aan den IJssel. Het Rijk heeft aan de gemeenten extra middelen toegezegd ter dekking van de corona-effecten voor de sociale werkvoorziening. We verwachten voorsnog dat de rijkscompensatie de negatieve effecten voor Promen kan dekken. Promen zal hiertoe een voorstel ter zienswijze aan de gemeenteraad voorleggen. Op dit moment is de prognose N 281 voor onze gemeente.

22. Extra kosten Stichting Capelle Werkt

Capelle Werkt ondervindt ook nadelen aan de crisis. Voorsnog is de prognose N 60.

23. Wmo: moeizamer organiseren zorg en meerkosten aanbieders

Op verschillende terreinen zijn er meerkosten voor de Wmo:

- Huisbezoeken zijn nu niet mogelijk, hierdoor is de benodigde informatie moeizamer te krijgen van cliënten en meldingen zijn hierdoor meer tijdsintensief;
- Meldingen nemen inmiddels toe waardoor de meldingen nu in een relatief kort tijdsbestek worden ontvangen. Om deze piek binnen de wettelijke termijn af te kunnen handelen wordt er externe inhuur ingezet ter ondersteuning;
- Ter voorkoming dat zorgaanbieders, door het niet kunnen aanbieden/uitvoeren van Wmo-diensten, in financiële problemen komen heeft de VNG de gemeenten verzocht de zorgaanbieders financieel tegemoet te komen;
- Ook voor de eventuele extra kosten die de zorgaanbieders maken door het naleven van de maatregelen van het RIVM heeft de VNG de gemeente verzocht deze meerkosten te vergoeden aan de aanbieder.

24. Extra kosten GR Jeugdhulp

Uit de 2e Bestuursrapportage van de GR Jeugdhulp blijkt dat zorgaanbieders extra kosten hebben gemaakt als gevolg van de coronacrisis. Voorbeelden van de extra kosten zijn: inkoop van beschermingsmiddelen, extra zorg voor cliënten die in quarantaine zijn, extra huur van locaties of extra inhuur van personeel vanwege mindere inzetbaarheid (o.a. vanwege richtlijn thuisblijven bij lichtenklachten). De GRJR schat de kosten op € 12 miljoen. Het Capelse aandeel hiervan is N 592. Voor extra kosten Jeugdhulp is ook compensatie uit het gemeentefonds ontvangen.

25. Extra kosten CJG

Ook het CJG ondervindt, net als de GR Jeugdhulp, extra kosten door de coronacrisis. Op dit moment is de prognose N 122.

26. Extra kosten GGD

In het vierde kwartaal 2020 verwacht de GGD RR een eerste inzicht te hebben in de kosten voor de aanpak van corona over 2020 en mogelijk na 2020. Daarbij wordt ook een inschatting gegeven van de toegezegde dekking vanuit het Rijk en mogelijke kosten voor de gemeenten.

27. Riolering meer verstoppingen door doorspoelen mondkapjes

We hebben te maken met meer verstoppingen in het riool, omdat gebleken is dat mensen mondkapjes doorspoelen. Het is nog onzeker wat de meerkosten zijn. Hier komen we op terug in de Najaarsnota 2020.

28. Meer kosten afvalinzameling (waarvan N 122 reeds in VJN 2020)

Omdat mensen meer thuis zijn, wordt er meer opgeruimd en ontstaat er meer afval. In de Voorjaarsnota 2020 hebben we N 122 extra begroot om het extra afval te kunnen verwerken. De verwachting is dat er aanvullend N 80 budget benodigd is, met name voor de verwerking van tweedehands kleding. Door de grote toename van bouw- en sloopafval landelijk zijn de prijzen voor afvoer hiervan significant gestegen. Dit betekent dat het afvoeren hiervan meer geld kost dan

voorzien. Daarnaast duurt de situatie omtrent Corona langer dan waar we bij de Voorjaarsnota rekening mee hebben gehouden. Daardoor blijven o.a. het afvoeren van textiel en het extra inzamelen van huisvuil en andere kosten onverminderd hoog. Wij komen hier op terug bij de Najaarsnota. Hier komen we op terug in de Najaarsnota 2020.

29. Diverse subsidieregelingen

Op diverse subsidieregelingen (o.a. evenementen en brede school netwerken) is minder beroep gedaan doordat activiteiten en evenementen geen doorgang konden vinden. Bij de Najaarsnota 2020 laten wij naar aanleiding hiervan diverse budgetten gedeeltelijk vrijvallen.

Ook verwachten wij dat bij de definitieve vaststelling van subsidies in 2021 diverse subsidies lager vastgesteld worden omdat activiteiten geen doorgang hebben kunnen vinden.

30. Mogelijk meer accountantskosten

Onze accountant heeft aangegeven dat het momenteel nog onduidelijk is wat de impact van corona op de jaarrekeningcontrole is. Het kabinet wil dat de accountants de TOZO-regeling onderzoeken, maar de controle vereisten zijn nog niet bekend. Daarmee kunnen de GR IJsselgemeenten en het Regionaal Bureau Zelfstandigen ook nog niet weten welke herstelacties mogelijk nodig zijn op verstrekkingen vanuit de regeling. Ook voor de overige jaarrekening controles is het nog niet bekend welke vereisten er worden gesteld aan rechtmatigheid en getrouwheid van de cijfers. Zo zijn er bijvoorbeeld in 2020 zorgkosten of leerlingenvervoer doorbetaald (op advies van het kabinet), terwijl er geen prestaties werden geleverd. Ook zullen bij doorbetaalde subsidies niet alle prestaties geleverd zijn. Het is nu nog niet helder of dit herstelacties vraagt voor de dossiervorming.